

'De invloed van Lady Reveil'

Bron: In de Strengen, 8 februari 1979

Uit de stam van Lady Reveil is een groot aantal kwalitatief beste fokmerries voortgekomen. Ook bracht de stam 30 goedgekeurde hengsten en veel dieren die tot de tweede bezichtiging werden toegelaten. De eerste goedgekeurde hengst was Karolus van Wittenstein in 1949, daarna bracht de stam gemiddeld één goedgekeurde hengst per jaar. Op 8 februari 1979 publiceerde In de Strengen een artikel, zie op de volgende pagina's, om de invloed van de eerste vaderdieren vast te stellen.

Karolus van Wittenstein dekte van 1945 tot 1955 in Schagen. In die periode behaalde hij in 1950 het kampioenschap van de nationale show te Utrecht. Zowel de openbare verrichtingskeuring als de bedrijfsproef werden in 1951 behaald met een A pr. Als goedgekeurde hengst leverde hij Oriënt, Promotor, Postillon, Saladin, Waldo, Zonnevorst en Avenir. Van de hengst zijn 189 merries ingeschreven.

Ole van Wittenstein, volle broer van Karolus, overleed na zijn eerste dekseizoen. Hij liet o.a. de merrie Trofee v. Wittenstein en de goedgekeurde hengst Typhoon na. *Odin van Wittenstein* bleek uitstekend te fokken als vader van hengstenmoeders. Van de 114 merries die geregistreerd werden van Odin brachten veel het tot ster, kroon en preferentschap. De invloed van deze hengst, en dus die van moeder Lady Reveil is nogal sterk via zijn zonen: o.a. Ulex, Ulrich, Victor, Ballitoor, Carruso, Componist, Darwin, Elymas, Eremiet en Faam.

Naast deze 3 hengsten worden in het artikel diverse andere dieren besproken, zoals *Rudolf van Wittenstein* (rechts op de foto), *Wachtmeester*, *Adjutant*, *Beiaard* (links op de foto), *Epigoon* en *Epos*.

De invloed van Lady Reveil krijgt op de volgende manieren gestalte: allereerst door de merries die rechtstreeks van Lady Reveil afstammen. Ten tweede door merries die afstammen van een hengst uit de stam van Lady Reveil. Deze merries zijn óók weer moeder van een hengst (Odin, Wachtmeester, Epigoon), waardoor de invloed sneller gaat. Tenslotte door de hengsten uit de stam van Lady Reveil, die ook weer vader zijn van een hengst (in totaal 49). Hoeveel merries zijn van die dieren opgenomen?

In het basismateriaal van het Gelderse Paard is de invloed van Lady Reveil en haar nazaten enorm groot, zo stelt drs. D. G. Wiersma in dit artikel. Duizenden paarden hebben de naam van Lady Reveil op het pedigree. De artikelenserie over Lady Reveil vormt daarmee een stukje geschiedenis van de fokkerij en omvorming van het Gelderse Paard.

De invloed van Lady Reveil

In de artikelen 'Het reveil van Lady Reveil' viel de nadruk sterk op het grote aantal kwalitatief beste fokmerries die uit de stam van Lady Reveil zijn voortgekomen.

Uit de stam van Lady Reveil kwamen óók 30 goedgekeurde hengsten, om maar te zwijgen van de vele dieren die tot de tweede bezichting werden toegelaten. De eerste goedgekeurde hengst was Karolus van Wittenstein in 1949.

De stam heeft gemiddeld dus één goedgekeurde hengst per jaar. In dit artikel willen wij de invloed van de eerste vaderdieren vaststellen.

Karolus van Wittenstein 1048; geb. in 1946

Karolus dekte van 1949-1955 in Schagen. In die periode behaalde hij in 1950 het kampioenschap van de nationale show te Utrecht. Zowel de openbare verrichtingskeuring als de bedrijfsproef werden in 1951 behaald met een A pr. Als goedgekeurde hengst leverde hij Oriënt, Promotor, Postillon, Saladin, Waldo, Zonnevorst en Avenir. Van de hengst zijn 189 merries ingeschreven.

Praktisch in alle oude stammen van Noord-Holland heeft Karolus zeer gunstige invloed gehad en een basis o.a. voor Amor gelegd.

In de Floriaantje-stam was Peternella van Karolus; in de Kelineke-stam Pelineke en in de Bryolita-stam: Pryolita. Geweldige paarden die nationaal bekend werden. Van de vele anderen noemen we Uronetje en Riduna!

Wij laten hier de heer Biesheuvel aan het woord: 'Karolus was de basis van de grote ontwikkeling en kwaliteitverbetering van de warmbloedpaardenfokkerij in het midden en noorden van Noord-Holland.' (Hoefslag 1978)
Vanaf 1953 was Karolus keurhengst en in 1955 **Preferent**.

In 1956 stond de hengst op geboortegrond te Zoelen en van 1957 - 1961 bij Keurhorst te Beemte en de Associatie te Epe. Van 1962 - '63 tenslotte bij Bardoel en Lange te Groeningen/Beers.

via de basishengsten uit haar stam

Ole van Wittenstein

Deze volle broer van Karolus kwam na het eerste dekseizoen aan zijn eind door een darmontsteking. Een 22, merendeels goede, merries o.a. Trofee v. Wittenstein, liet hij achter. Eén goedgekeurde zoon: Typhoon.

Odin van Wittenstein 1100; geb. 1950

Het grootste deel van zijn leven stond de hengst ter dekking bij mevr. Fikse te Oldenbroek (1954-1963). Uitmekend bleek de hengst te fokken als vader van hengstenmoeders. De 114

merries die van Odin zijn geregistreerd brachten het veelal tot ster, kroon en preferentschap.

In 1955 behaalde hengst voor de bedrijfsproef een IA; in 1958: keur en najaar 1959: Preferent.

Zijn invloed, en dus die van moeder Lady Reveil, is nogal sterk via zijn zonen: Ulex, Ulrich, Victor, Valentijn, Warner, Wieland, Zodin, Zodiac, Zwingli, Attaché, Bleriot, Ballitoor; Carruso, Componist, Darwin, Elymas, Eremiet en Faam. In totaal *Achttien*. Wie de lijst met preferente merries trouw naleest, die vindt er nog al eens een jonge Odin bij.

Op de Veluwe vonden Enfant en Duc de Normandie voorál bij Odin-moeders de beste aansluiting. Wij noemen enkele van de bekendste Odin-merries.

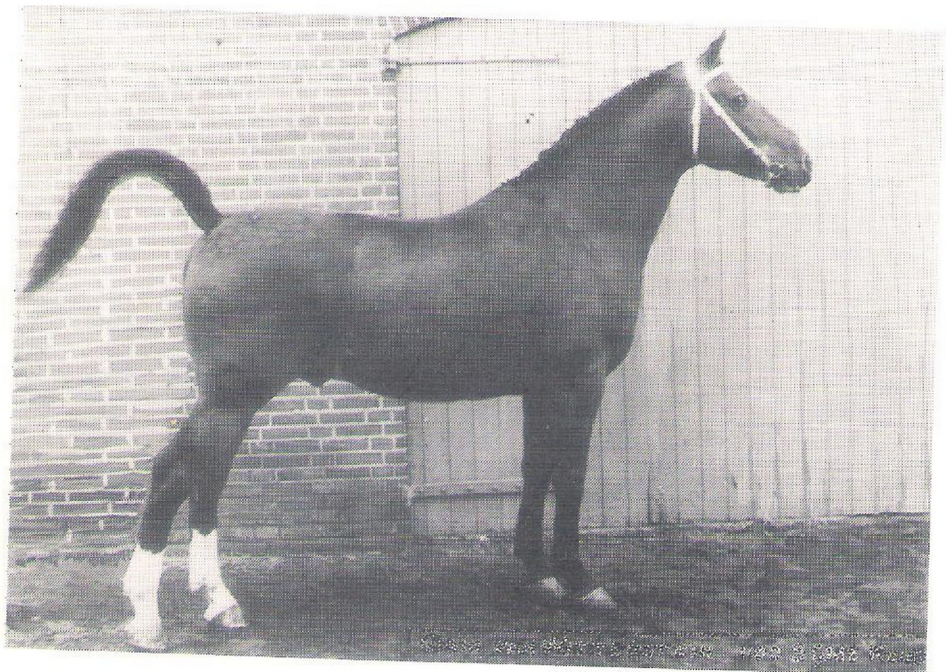
Zoals:

Evagore Utopia (Normand/Ormand), Azelma (Kazelma) Onedin, Orda, Uranie Utopia en Carla Utopia (Overste) Baronetta (gr.m.Nobel), Fivanny, gr.m. Norbert, Amusante, grootmoeder van Kristal enz. enz.

Rudolf van Wittenstein 1113; geb. 1952

Deze tweede premiehengst stond ter dekking bij Rouwenhorst te Voorst. Hij kreeg weinig merries. Uit de periode 1955-1959 hield hij 17 ingeschreven dochters over.

Wachtmeester 1163; 1957 geb. De hengst werd gedurende 15 jaar

Odin van Wittenstein

benut. Van 1960-1968 bij stal Hogendoorn en van 1969-1975 bij Bouwman, Didam. De hengst behaalde op de keuringen steeds 1e en 1A premies. De bedrijfsproef met IB. Van de 373 geregistreerde merrieveulens werden 206 later in het stamboek ingeschreven. Jaren lang stond Wachtmeester zeer hoog op de lijst van Vaderdieren van de hengstenkeuringen. Een aantal hengsten heeft een Wachtmeester-moeder. In de mannelijke nakomelingen overtrof Wachtmeester Odin: 23 zonen werden goedgekeurd. Het zijn: Commandant, Cehadee, Cigrant, Chopin, Dirigent, Disconto, Dante, Drost, Dragonder, Eboniet, Ebro, Epos, Erasmus, Eufraat, Fanfare, Folio, Galvano, Granaat, Hidalgo, Hugenoet, Ibis, Irak, Jolijt. Van de op de keuringen van 1978 geprimeerde merries had Wachtmeester met zijn zonen er 108 premies en Amor met zijn zonen 83. Staat Amor dan op zo'n eenzame hoogte? Temeer als men bedenkt wat wij bij Karolus hebben geschreven! (Zie: In de Str. 15-12-1978, blz. 3-7) De invloed van Wachtmeester treffen we aan in de stammen van stal Hogendoorn, in de Tilda-stam (Grootes), Elite-stam (Gijsberts), de hoogste verrichtingshengst 1978, in de Zerla-stam, als moeder van Desiree, (de Haan Oegstgeest.) enz.

De halfbroers Brillant en Adjudant konden als basis voor de rijpaardrichting niet imponeren. Hun vader Tamboer was daarin meer een belemmering dan een stimulans. Brillant stond negen jaar ter dekking in Friesland. Eigenaar was de Ver. het

Bovenlands Paard. We schatten de geregistreerde merries op 100.

Adjudant dekte het langst bij Jespers in Oosteind van 1963-1969. De totale periode liep van 1962-1972. De hengst had één goedgekeurde zoon: Bastiaan 1534 NWP.

Van de hengst werden 100 merries geregistreerd. Adjudant behaalde in 1962 op de CK te Utrecht een IA en in 1964 voor de bedrijfsproef een IA.

Beiaard

De hengst werd in 1963 goedgekeurd met een IB premie. Van 1964 stond Beiaard bij Veltink, Laag-Keppel, vanaf 1967 bij v.d. Brand te Haarsteeg en in 1969 bij Brinkman. Van de hengst die in 1965 de bedrijfsproef haalde met IA zijn 94 dochters ingeschreven. Dynamo stond bij v. Dam te Heenvliet 1965-1968 en bij Verdurmen 1969-1972. Van hem werden 29 merries geregistreerd. Favoriet bij van Lier, Oud Gastel, hield uit drie dekseizoenen 26 in het stamboek opgenomen merries over. Van Heros werden 7 merries in de boeken bijgeschreven.

Epigoon

Epigoon werd in 1966 opgenomen met een IA premie op de CK te Utrecht. Van 1966-1975 dekte hij jaarlijks tussen de 120 en 150 merries. Tot op heden zijn daarvan reeds 276 geregistreerd. De hengst dekte eerst op station van Dam Heenvliet en vanaf 1970 bij v.d. Bosch te St. Oedenrode.

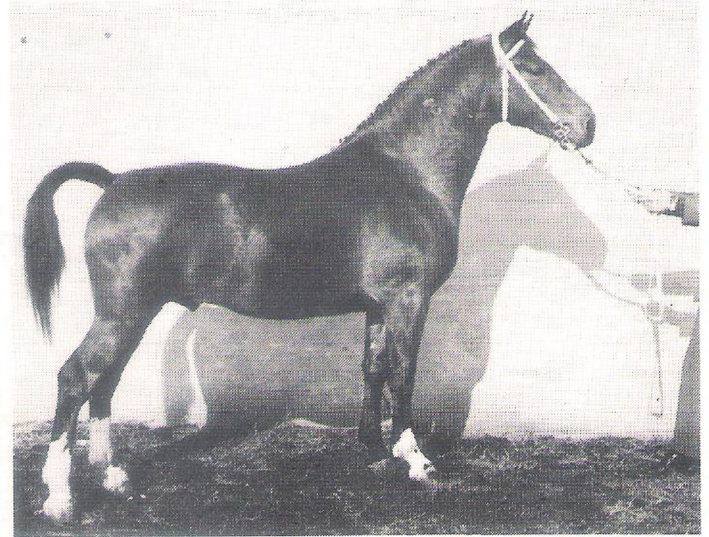
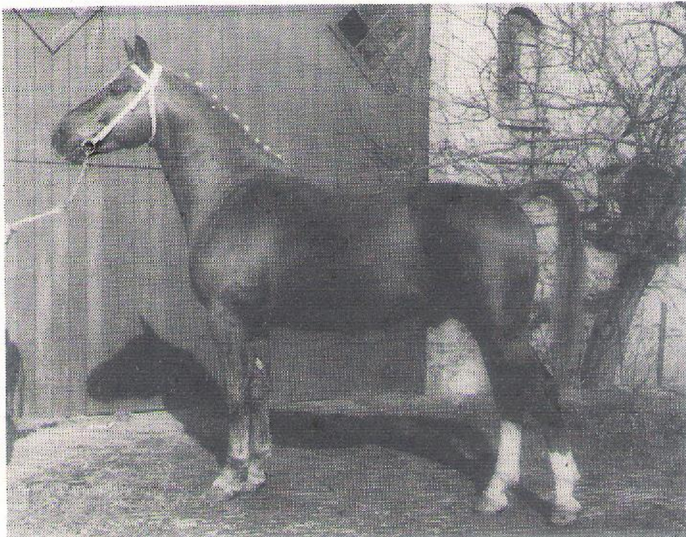
In 1972 behaalde de hengst het keurpredikaat en in 1974 het preferentschap. *Daarmee was hij de vierde preferente*

hengst uit de stam van Lady Reveil. Er wordt wel eens hoog opgegeven over de fokkwaliteiten van Amor. Wij stellen dan meestal de ondeugende vraag: 'welke zonen van Amor zijn preferent?' Antwoord: *Epigoon!* En valt er dan mogelijk iets goeds te zeggen van de moederlijn van Epigoon? Ev. van Muylwijk schreef over de moeder van Epigoon in 1955: Orchidee: de allermooiste, de orchidee, schitterende lijnen, de hardste, adeldom. En in 1956: Orchidee en haar volle zuster Narcis zijn de mooiste merries ooit in Gelderland gefokt... en nog eens: vormen het mooiste span dat wij ooit zagen.

Epos (Wachtmeester x Zarijke uit Rosalie v. Wittenstein) stond in 1966/'67 in Schagen ter dekking. Van hem werden 19 merries in het stamboek bijgeschreven. Van deze dertien oudere hengsten uit de stam van Lady Reveil werden ± 1200 merries opgenomen. Kinderen en kleinkinderen van deze paarden hebben Lady Reveil op de stamtafel. De zeventien jongere hengsten dekten korte of langere tijd. Hun invloed blijft hier buiten beschouwing omdat de merries nog niet zijn opgenomen.

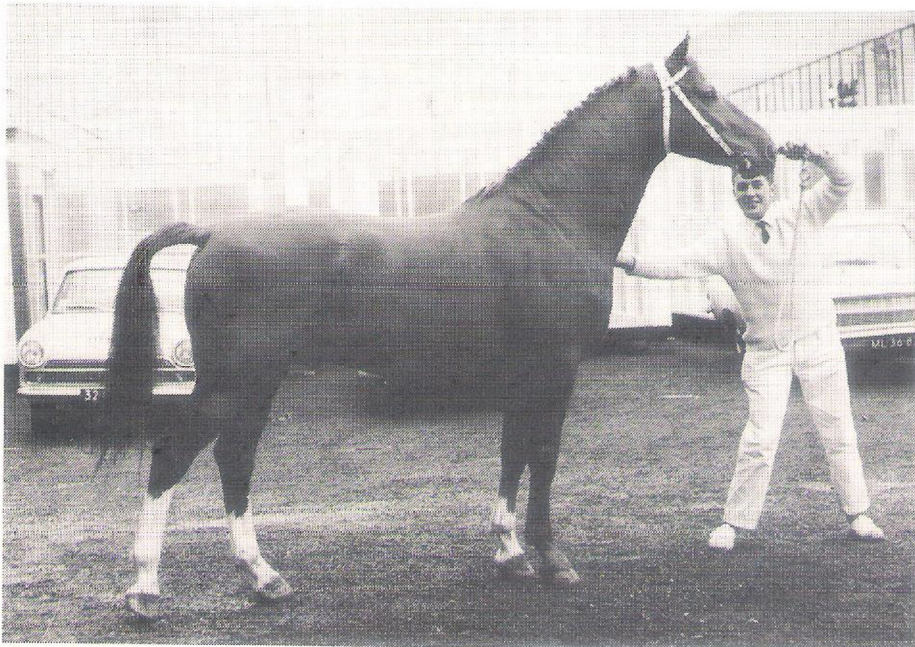
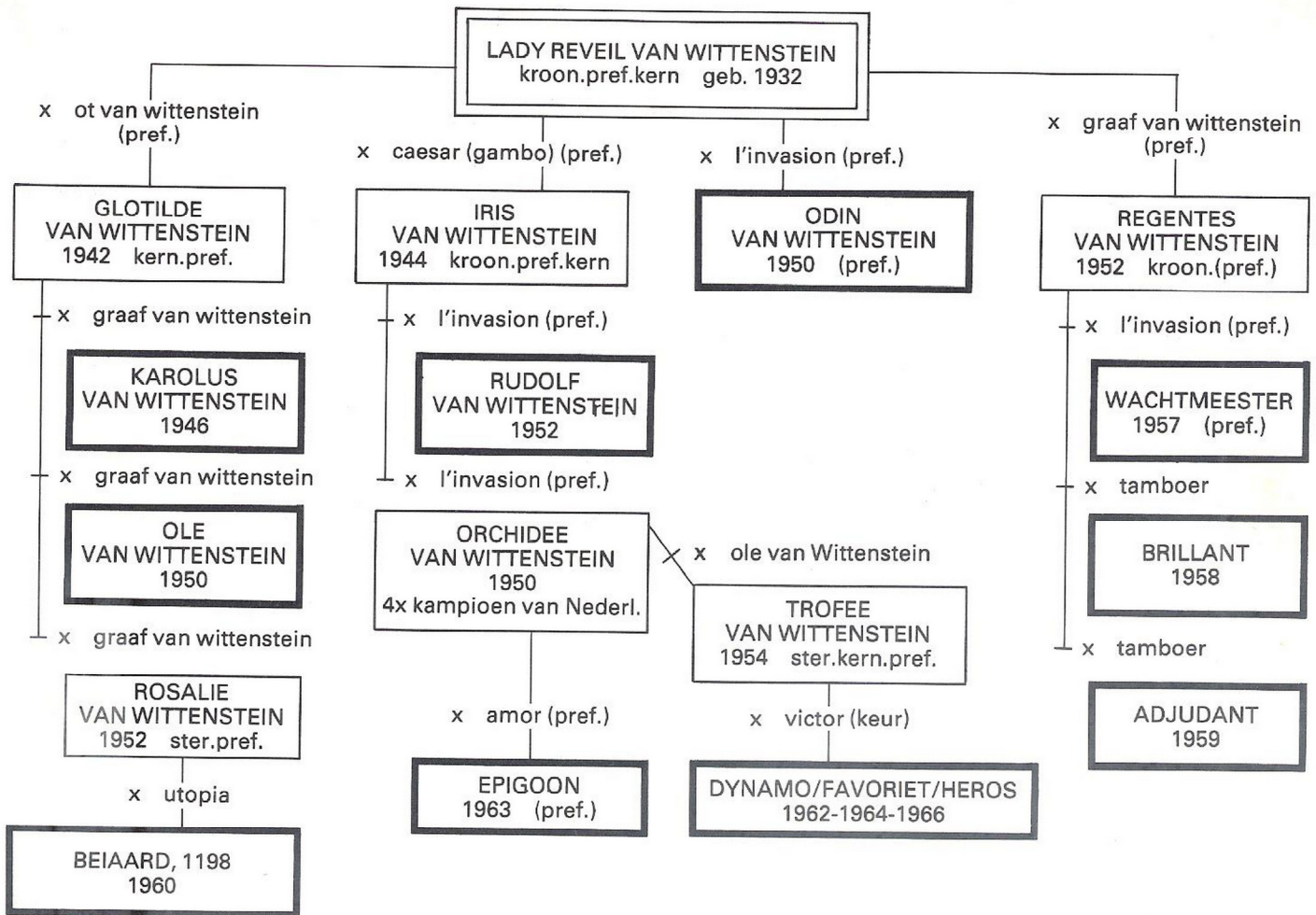
Invloed:

- De invloed van Lady Reveil krijgt op de volgende manieren gestalte.
1. Door de merries die rechtstreeks van Lady Reveil afstammen. (zie de artikelserie: het reveil van Lady Reveil)
  2. Door merries die afstammen van een hengst uit de stam van Lady Reveil.

Beiaard

Rudolf van Wittenstein

- Deze merries óók weer moeder van een hengst zijn (Odin, Wachtmeester en Epigoon!!!) en dan gaat de invloed sneller.
3. Door de hengsten uit de stam van Lady Reveil, die ook weer vader zijn van een hengst. In totaal zijn dat 49. Hoeveel merries zijn van die dieren opgenomen?

In het basismateriaal van het gelderse paard is de invloed van Lady Reveil en haar nazaten ontstellend groot. Duizenden paarden hebben de naam van Lady Reveil op het pedigree. De artikelenserie over Lady Reveil heeft daarom veel bredere betekenis dan alleen één stam uitrafelen. Het is een stukje geschiedenis van de fokkerij en de omvorming van het gelderse paard. Juist de mensen die van lijnteelt en inteelt houden, kunnen in die artikelen veel van hun gading vinden.

*Drs. D. G. Wiersma,
Hardegarijp*